

Overheid stimuleert goed en milieuvriendelijk onderhoud van natuurgrasvelden onvoldoende

Jacco Meijerhof laakt gebrek aan kunde en wil bij de overheid

Pogingen om natuurgrassportvelden goed en op milieuvriendelijke wijze te beheren, botsen regelmatig met de druk van een beperkt budget, een tekort aan kennis of gebrek aan tijd. Zolang die dingen niet radicaal veranderen, heeft Jacco Meijerhof van Hofmeijer Civiel- en Cultuurtechniek er een hard hoofd in dat dat ooit goed zal komen.

Auteur: Guy Oldenkotte

Jacco Meijerhof zal het niet hardop zeggen, maar stiekem was de lange, warme en droge zomer van 2018 de droom van elke fieldmanager. De hoge temperaturen en het sproeiverbod maakten het mogelijk om het kaf van het koren te scheiden. Waar veel van de velden het zwaar te verduren hadden onder de hoge temperaturen en het gebrek aan vocht, excelleerden juist die velden die onder toezicht staan van ervaren en bevlogen fieldmanagers. Door de condities van deze zomer balanceerden de zaken op het randje, zo stelt de Fieldmanager of the Year 2014. 'Cultuurtechnisch wil je juist nu extra organische voedingsstoffen in de bodem brengen, maar je weet ook dat dit botst met het idee van een sportveld dat snel water kan afvoeren.' En het gaat ooit weer gaat regenen; dat is slechts een kwestie van tijd. 'Daarnaast vond het gras de droge en warme omstandigheden niet fijn, terwijl onkruid daar juist goed bij gedijt.' Her en der zal men dus nog druk in de weer zijn geweest om sportverenigingen toch een goede grasmat te bezorgen.

De uitzondering op de regel waren die gemeenten waar cultuurtechniek nog altijd voldoende wordt gewaardeerd. Maar die groep is beperkt. 'In grote lijnen verdwijnt de praktische kennis over cultuur- en civiele techniek. Steeds meer gemeenten zijn afhankelijk van kennis die aanwezig is bij marktpartijen.' Meijerhof merkt op dat op veel gemeentehuizen de managers bij bezuinigingen juist de doeners als eerste buitenzetten. 'Daardoor komen de kennis en kunde tegenwoordig vooral uit de industriemarkt. Dat zijn veelal bedrijven met een agrarische achtergrond; zij zullen die kennis wel in stand weten te houden. Maar elders, zoals bij gemeenten, ligt dat anders. De aanwas vanuit de jeugd is beperkt, omdat er tegenwoordig nog maar weinig mensen zijn die vuile handen willen krijgen. Daardoor zullen de gemeenten die kennis niet meer opnieuw in huis kunnen halen.'

Als voorbeeld wijst hij op de wens van de landelijke overheid om sportvelden in de nabije toekomst alleen nog op milieuvriendelijke wijze te beheren. 'Veel marktpartijen zijn daar allang mee bezig, maar je ziet dat de gemeenten toch eerst naar hun eigen portemonnee kijken. Hoewel het goed mogelijk is om sportvelden op een natuurlijke manier te beheren, stimuleren ze dat niet echt als ze alleen naar de kosten kijken.' Als het aan Meijerhof ligt, moet de overheid strenger optreden. 'Wil er iets gebeuren, dan moet er toch echt eerst een verbod komen. De taak om dat te stimuleren ligt bij de overheid, maar voorlopig is er nog onvoldoende wil bij de gemeenten om dat te

doen. En omdat zij vanwege het gebrek aan kennis en kunde het schrijven van bestekken overlaten aan ingenieurbureaus, wordt er onvoldoende gedaan om het beheren van sportvelden op milieuvriendelijke wijze te stimuleren. Dergelijke bureaus hechten onvoldoende belang aan zo'n beleid. Die zullen vooral inzetten op het drukken van de kosten.'

Succes mag wat kosten

Meijerhof merkt op dat een gezond grasveld weinig last van ziekten of plagen zal hebben. Maar hij pleit ook voor een andere manier van denken. 'Kijk naar de monocultuur die steeds meer de kop opsteekt. Ook in het groen ontkom je er niet meer aan. Je moet juist kijken naar meer diversiteit. Bovendien moet je een andere acceptatienorm hanteren wanneer een veld op natuurlijke wijze wordt onderhouden. Als je dan last hebt van een weegbreeplaag, moet je anders tegen die overlast aan kijken.' Volgens hem zijn het vooral de kleinere gemeenten die verzaken. 'De grote gemeenten, die werken met een budget voor het onderhoud van hun sportvelden, redden het wel. Die hebben vaak negen-, tien- of elfduizend euro per veld te besteden om het in goede conditie te houden. Het zijn de kleine gemeenten en stichtingen die hebben ingeboet en die voor het onderhoud nog maar vier- of vijfduizend euro per veld hebben. Dan red je het niet en zul je de velden dus minder goed en minder frequent moeten onderhouden, met alle gevolgen van dien.' De gifspuit of, erger nog, een kunstgrasveld, lijkt dan een makkelijke keuze. 'Op veel plaatsen bood kunstgras een oplossing voor een probleem dat niet verholpen kon worden

De hoge temperaturen en het sproeiverbod maakten het mogelijk om het kaf van het koren te scheiden

met natuurgras. Maar ik zet vraagtekens bij de kunstgrasvelden in veel landelijke gebieden en in kleinere gemeenten.'

Meijerhof wijst erop dat de aanleg van natuurgrasvelden beduidend goedkoper is dan de investering in een kunstgrasmat. De besparingen die zo worden gedaan, kunnen goed van pas komen bij het beheren van het veld. 'Aan ruimte is in veel van die gemeenten geen gebrek, zodat kunstgras dus geen meerwaarde biedt. De aanleg van twee van onze O2-velden kost minder dan een ton. Dan heb je dus twee natuurgrasvelden voor een prijs die nog altijd lager is dan die voor een kunstgrasveld.' De keuze om dan toch een kunstgrasveld

Afgezet tegen het grote aantal sportaccommodaties in Nederland, is de groep met kennis over sportvelden zeer beperkt.

Sommige verenigingen maken gebruik van spreuwenkasten om het probleem van engerlingen in de hand te houden.

te nemen, zou die gemeenten in de toekomst weleens kunnen opbreken, zo verwacht hij. 'Die komen straks voor een geweldig probleem te staan wanneer het kunstgrasveld het einde van zijn economische levensduur heeft bereikt. Het is namelijk nog altijd niet goed duidelijk hoe zo'n mat kan worden gerecycled. De kans is dus groot dat die gemeente extra moet betalen om dat kunstgrasveld goed te laten verwijderen.'

Als het aan hem ligt, zouden gemeenten daarom bereid moeten zijn om meer te betalen voor een goed kunstgrassysteem. Maar aan de andere kant mag ook worden verwacht dat ze beter naar de gebruiksintensiteit kijken. 'Naar mijn mening wordt op veel plekken niet goed omgegaan met de gebruiksintensiteit. Zo was ik laatst bij een natuurgrasveld waarvan de gemeente zei dat het binnen het maximaal aantal uren werd gebruikt. Toen ik daar langs de zijlijn stond, telde ik echter 55 mensen op dat veld. Dat is eenvoudigweg niet goed.' Maar er zijn ook voorbeelden waar natuurgras wel werkt en waar dat als normaal wordt beschouwd. 'Het veld van Voorwaarts in Twello is uitgeroepen

tot beste veld. De club is daar beretrots en dat is terecht. Maar die bellen ook wanneer ze een probleem hebben en lossen dat daarna zo snel mogelijk zelf op. In dat opzicht is het belangrijk dat men informatie durft te delen. Dat wekt vertrouwen.' Meijerhof zou daarom graag zien dat dergelijke successen meer en nadrukkelijker kenbaar worden gemaakt, zodat iedereen overtuigd kan worden dat het mogelijk is.

Weinig animo voor investeren

Het gebrek aan wil, kennis en kunde om natuurgrasvelden goed te beheren, raakt niet alleen de markt van civiele en cultuurtechniek, maar ook die van onderhoudsmachines. 'Bij het ontwikkelen van onderhoudsmachines wordt meer vanuit het beheer gekeken in plaats van uit het oogpunt van cultuurtechniek.' Meijerhof noemt de komst van de robotmaaier en geautomatiseerde belijners daar een goed voorbeeld van. 'Het lijkt erop dat dat de toekomst wordt.' Het gevolg van die keuze is dat bedrijven zoals Hofmeijer niet langer investeren in nieuwe maaimachines. 'Je ziet dat iedereen klaarmaakt met nieuwe ontwikkelingen, maar zolang er

vooral wordt gekeken naar de eigen portemonnee, zullen die nieuwe ideeën en technieken de markt niet bereiken.'

Om te duiden wat dat in de toekomst gaat betekenen voor de sportvelden in ons land, trekt hij een parallel met de komst van kunstgrasvelden. 'Kunstgras is een product waarbij marketing belangrijk is. Daardoor is er een ander type verkopers op de markt verschenen. Die willen vooral verkopen en zijn bereid om grote concessies te doen om een veld te kunnen verkopen. Cultuurtechnische bedrijven willen echter zoveel mogelijk bieden voor zo weinig mogelijk geld, en kijken daarbij vooral naar oplossingen die in het belang van de kwaliteit van het veld zijn.' Volgens Meijerhof ligt de oplossing nu in nauwe samenwerking tussen de verschillende marktpartijen. 'Dat moet op allerlei fronten. Zowel qua meststoffen als qua zaden, zand en andere producten zullen de verschillende leveranciers de handen ineen moeten slaan.'

Hofmeijer doet dat door samen te werken met onder andere zadenleverancier Advanta en met DCM meststoffen. Waar dat toe kan leiden, werd onlangs duidelijk in Aalten. Daar won voetbalvereniging AD'69 een prijsvraag die door meststoffabrikant DCM was uitgeschreven. De prijs was een toplaagrenovatie van het hoofdveld. 'Op dat veld hebben we een O2-natuurgrasconcept aangebracht. Binnen drie weken na aanvang van de werkzaamheden werd het veld ingezaaid met Advanta Stadion Advance SV8 en natuurlijk bemest met DCM-meststoffen. De O2-toplaag geeft veel meer bodemlucht en stabiliteit, omdat er een speciaal type lava wordt toegepast. Ook is de waterafvoer optimaal, wat bij de huidige klimaatveranderingen geen overbodige luxe is.' Het hoofdveld kan nu volgens Meijerhof minimaal 400 uur per jaar worden bespeeld.

Goede natuurgrasvelden zijn voor iedereen bereikbaar en kunnen op milieuvriendelijke wijze beheerd worden. Het enige wat daarvoor nodig is, is erkenning van de noodzaak van kennis en kunde. Als die niet langer in de gemeente zelf aanwezig zijn, kan men nog altijd op de cultuurtechnische bedrijven leunen.

Be social

Scan of ga naar:

www.fieldmanager.nl/article/26970/overheid-stimuleert-goed-en-milieuvriendelijk-onderhoud-van-natuurgrasvelden-onvoldoende